

Az újrakezdés művészete.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának 1939. évi január 19-i szakülésén tartott elnöki megnyitó.

Az új esztendővel ismét újrakezdjük szerény tudományos munkáságunk bemutatásának a sorozatát. Újból bizonyosságát akarjuk adni annak, hogy az igazság nem vesztette el varázsát előttünk, és törhetetlen akarattal, Istenbe bízó hittel megyünk szembe a jövővel. Szegény, megtiport nép vagyunk, de nem akarunk és nem tudunk lemondani a természeti létezés feletti szellemi létezés és érvényesülés egyéniségünkbe oltott, magas igényéről. Amint tettük hosszú keserves évek próbáin át, újrakezdjük a tudományos munkát, s tanuljuk, gyakoroljuk tovább a magasabb rangú, tisztább minőségű élet művészetét. A mi sorsunk értelmét az újrakezdés művészete adja meg.

Látjuk, tudjuk, tisztában vagyunk azzal, hogy nincs és nem lesz részünk semmiféle földi jutalomban, nincs és nem lesz részünk semmiféle elismertetésben, a babér ma nem a mi számunkra terem. Mégis újrakezdjük a szórványosan megjelenő hallgatók előtt azt a munkát, amelyről tudjuk, hogy a jelenvaló elismerés és tudomásulvétel nélkül is része annak a nagy tudományos munkának, amely az emberiség közös kincse, és amely — mint a nagy sötétségbe elvesző apró fény sugarca is, — csak kihat, vagy legalább is visszahat annak a közöségnek az életére, amelyhez tartozunk.

Abban látom a mi tudományos munkásságunknak az igazságát, hogy kezdünk túlnőni azon, hogy külső elismertetés késztesse munkára, boldogan fogadjuk el belsők indítását s elég nekünk az a késztetés, amelyet saját szívüinktől és a sötét ködön át is szemünkbe ragyogó igazságtól nyerünk.

Milyen borzasztó is lenne életünk, ha nem ismernők és nem tudnók gyakorolni az újrakezdés művészetét, ha unalomba, majd közömböségbe, majd tétlenségbe, meddőségbe és halálba fulladna itt minden.

Pedig mennyi kísértés vesz körül bennünket, amelynek csábításai mind eme posványok felé mutatnak.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület körül csoportosulóknak, ennek a kicsiny munkaközösségnek és tudós társaságnak a tudomány jelenvaló művelésén túlmenő feladata, egyenesen küldetése, hogy hívogassa egyrészt a fiatal nemzedékeket, másrészt a vidék külön világába belefelejtkezöket, hogy jöjjenek és gyülekezzenek minél nagyobb számmal és hozzák kimívelt lelkük kincseit a Mikó Imre tűzhelye köré, hogy innen, mint édes jó gyümölcsöt továbbadjuk annak a közösségnek, amelynek létezése és jövője elsősorban ezektől a tápláló és frissítő gyümölcsöktől függ.

Kívánom, hogy Szakosztályunk ezévi munkája táplálja és éltesse a becsületes és komoly tudományos munka gyümölcseivel ezt a mi közösségünket, mert meg vagyok győződve, hogy míg az evangélium vigasztalása és a tudomány világossága biztat és éltet, addig az élet más hiányait és szükségait meg fogjuk győzni és semmiképpen el nem veszünk. Kívánom, hogy ezévi tudományos munkánk legyen további kezessége annak, hogy a szellem művelése meg nem akad és kezessége annak, hogy amely közösségben a „kimívelt emberfők“ kellő számban szóhoz jutnak és szavuk meghallgatásra talál, ott biztosítva van a megújuló élet.

Ebben a gondolatkörben maradván, engedtessek meg nekem, hogy megemlékezzem Szakosztályunknak a tudományos munkában ernyedetlenül előljáró két kiváló tagjáról: Kelemen Lajosról és dr. Kristóf Györgyről, akik életük egy-egy nevezetes fordulópontjához jutottak. *Kelemen Lajos*, mint az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Egyetemi Könyvtár tudós levéltárosa, az elmúlt esztendőben nyugalomba vonult és ugyanakkor a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választotta. *Dr. Kristóf György* az elmúlt esztendőben betöltötte 60-ik életévét. Mind a ketten hosszú évtizedeken át szakadatlan tudományos kutatásban és munkában töltötték — mondhatom — éveik minden napját. Mint igazi tudós lelkek, kimívelt fők az erdélyi sors sok kísértései, próbái, nehézségei és egyéni életük sokféle akadályai között is megingathatatlanul mindig előrenéztek, egy pillantig sem ismerték a csüggedést, sohasem vesztegeltek és a közöny köde és álmosága őket meg nem szállotta, hanem fiatalos újratekintéssel példát mutattak mindnyájunknak, indításokat osztogattak és vittek mindenüvé, ahol csak megjelentek. Ma is felemelt fővel és előrenéző tekintettel állanak előttünk, és nyugalom, megállás nélkül szolgálják az erdélyi tudományosságot.

Most van alkalmam őket Szakosztályunk nevében örömmel köszönteneni és kifejezni Szakosztályunknak azt a hő óhaját, hogy áldja meg őket az Isten azért, amit tettek, és éltesse őket az Isten, hogy még nagyon sokat tegyenek és gazdagítsák lelkük kincseivel a mi közösségünket!

Szeretettel üdvözlöm a Tekintetes Szakosztályt és a mélyen tisztelt közönséget, és ezévi I. szakülésünket megnyitom.

Dr. Tavaszy Sándor.